A TANÁCS (KKBP) 2019/615 HATÁROZATA

(2019. április 15.)

a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés (NPT) részes felei 2020. évi felülvizsgálati konferenciájának előkészítését célzó tevékenységek uniós támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésével összefüggésben,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

(1) A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés részes feleinek 2020. évi felülvizsgálati konferenciája (a továbbiakban: a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia) a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés (a továbbiakban: az NPT) tekintetében számos fontos dátumokat jelez: az NPT hatálybalépésének 50. évfordulóját, valamint annak 25. évfordulóját, hogy az 1995. évi NPT-felülvizsgálati konferencia elfogadta a 3. sz. határozatot (a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés meghosszabbítása), amely határozatlan időre meghosszabbította az NPT-t.

(2) Az Európai Tanács 2003. december 12-én elfogadta az Európai Unió tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni stratégiáját (a továbbiakban: a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni 2003. évi EU-stratégia). A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni 2003. évi EU-stratégia elsődleges nemzetközi szintű cselekvési prioritásként határozza meg az NPT, a NAÜ biztosítéki megállapodásai, valamint az NPT-hez és a NAÜ biztosítéki megállapodásai kiegészítő jegyzőkönyvei integritásának megőrzését és egyetemessé tételét.

(3) Az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó 2016. évi globális stratégiával és a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni 2003. évi EU-stratégiával összhangban az Unió intézkedései továbbra is abbéli meggyőződésünkben gyökereznek, hogy a biztonság – és ezen belül a leszerelés és a nonproliferáció – multilaterális megközelítése biztosítja a nemzetközi rend fenntartásának legjobb módját, és ebből ered az arra irányuló elkötelezettségünk, hogy fenntartsuk, végrehajtsuk és megszilárdítsuk a többoldalú leszerelési és nonproliferációs szerződéseket és megállapodásokat.

(4) Az ENSZ Főtitkára a 2018. május 24-én benyújtott, „Közös jövőnk biztosítása” című leszerelési programjában kiemelte, hogy az NPT-t egyre inkább a nemzetközi biztonsági struktúra egyik fő tartópillérének tekintik.

(5) Az Unió aktív szerepet tölt be az NPT jelenlegi felülvizsgálati ciklusában, amely az előkészítő bizottság 2017. május 2. és 12. közötti, bécsi első ülésszakával vette kezdetét. Az előkészítő bizottság második ülésszakára 2018. április 23. és május 4. között került sor Genfben. Az előkészítő bizottság harmadik ülésszakát pedig 2019. április 29. és május 10. között fogják tartani New Yorkban, míg az NPT részes feleinek 2020. évi felülvizsgálati konferenciája 2020. április 27. és május 22. között lesz New Yorkban.

(6) Az Európai Unió úgy véli, hogy az NPT a globális nukleáris nonproliferációs rendszer sarokköve, az annak VI. cikke értelmében folytatott nukleáris leszerelés nélkülözhetetlen alapja, és a nukleáris energia békés célokra történő felhasználásai továbbfejlesztésének fontos eleme. E tekintetben a Tanács elfogadta a 2005/329/KKBP közös álláspontot ([1]), a 2010/212/KKBP határozatot ([2]) és a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés részes feleinek kilencedik felülvizsgálati konferenciájáról szóló következtetéseket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni 2003. évi EU-stratégia elemeinek azonnali és gyakorlati alkalmazása érdekében az Unió az NPT három, egyformán fontos és egymást kölcsönösen erősítő pillérének – a leszerelésnek, a nonproliferációnak és a nukleáris energia békés célú felhasználásának – azonos mértékű figyelembevételével támogatja az NPT integritásának fenntartását és megőrzését célzó tevékenységeket.

([1]) A Tanács 2005/329/KKBP közös álláspontja (2005. április 25.) a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés szerződő feleinek 2005. évi felülvizsgálati konferenciájáról (HL L 106., 2005.4.27., 32. o.).

([2]) A Tanács 2010/212/KKBP határozata (2010. március 29.) a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződés szerződő feleinek 2010. évi felülvizsgálati konferenciáján az Európai Unió által képviselendő álláspontról (HL L 90., 2010.4.10., 8. o.).

(2) Az (1) bekezdésben említett cél megvalósítása érdekében az Unió támogatja a 2020. évi felülvizsgálati konferencia vezetőségének alábbi tájékoztató rendezvényeit:

a) három tematikus szeminárium megrendezése a részes államok számára a nukleáris leszerelés, a nukleáris nonproliferáció és a nukleáris energia békés célú felhasználása tekintetében;

b) előreláthatólag négy regionális ülés megrendezése az ázsiai és csendes-óceáni térségben, Afrikában, Latin-Amerikában és a Karib-térségben, valamint a Közel-Keleten; és

c) két kísérő rendezvény megrendezése a Közgyűlés Első Bizottságának hetvennegyedik ülésszaka, valamint a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia alkalmából.

E projekt ismertetése a mellékletben szerepel.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a főképviselő) felel.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtását az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (a továbbiakban: az UNODA) végzi.

3. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 1 299 883,68 EUR.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő összeggel finanszírozott kiadásokat az Unió költségvetésére alkalmazandó eljárásoknak és szabályoknak megfelelően kell kezelni.

(3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi referenciaösszeg megfelelő kezelését a Bizottság felügyeli. E célból finanszírozási megállapodást köt az UNODA-val. A finanszírozási megállapodásban ki kell kötni, hogy az UNODA-nak – a hozzájárulás nagyságának megfelelően – biztosítania kell az uniós hozzájárulás láthatóságát.

(4) A Bizottság törekszik arra, hogy a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodást e határozat hatálybalépését követően mielőbb megkösse. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás vonatkozásában az esetlegesen felmerülő nehézségekről és a pénzügyi megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

A főképviselő az UNODA által készített beszámolók alapján rendszeresen, évente legalább egy alkalommal jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Ezek a beszámolók képezik majd a Tanács általi értékelés alapját. A Bizottság jelentést készít az 1. cikk (2) bekezdésében említett projekt végrehajtásának pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodás megkötésének időpontját követő 18 hónap elteltével hatályát veszti. Hat hónappal a hatálybalépés időpontját követően veszíti azonban hatályát abban az esetben, ha a finanszírozási megállapodást e határozat hatálybelépésétől számított hat hónapon belül nem kötik meg.

Kelt Luxembourgban, 2019. április 15-én.

a Tanács részéről

az elnök

P. DAEA

MELLÉKLET

1. CÉLOK

A 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia nagyon jelentős rendezvény lesz a nukleáris nonproliferációs rendszer vonatkozásában. Az Európai Unió úgy véli, hogy az NPT a globális nukleáris nonproliferációs rendszer sarokköve, az annak VI. cikke értelmében folytatott nukleáris leszerelés nélkülözhetetlen alapja, és a nukleáris energia békés célokra történő felhasználásai továbbfejlesztésének fontos eleme.

Az NPT előkészítő bizottsága ülésszakainak elnökei 2017 óta arra törekednek, hogy folyamatosság alakuljon ki a felülvizsgálati ciklus előkészítő bizottsági ülésszakai között, többek között tematikus közös alap kidolgozása, valamint az ázsiai és csendes-óceáni, az afrikai és a latin-amerikai térségben folytatott regionális konzultációk révén. E régiók államai örömmel fogadták ezeket a konzultációkat, mivel így szakértőik kapcsolatba tudnak lépni az előkészítő bizottsági elnökökkel, ami lehetőséget biztosít a párbeszédre olyan államok számára, amelyek nem rendelkeznek erőforrásokkal ahhoz, hogy nagyszámú küldöttséget tartsanak fenn New Yorkban, Genfben vagy Bécsben, továbbá fontos alkalmakat kínálnak a kulcsfontosságú regionális prioritások megvitatására. E konzultációk jelentős mértékben hozzájárultak a hivatalos NPT-keretek közötti megbeszélésekhez.

E projekt céljának elérése elősegíthető a 2017. és a 2018. évi előkészítő bizottsági ülésszakok elnökeinek tevékenységére építve és e tevékenység javítása, az NPT részes államai bevonása és a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia kijelölt elnöke, valamint az előkészítő bizottsági ülésszakok elnökei közötti átfogó konzultáció folytatása révén. Ez a projekt előmozdítja majd a konferencia előkészítését; támogatni fogja a vezetőséget a részes államok álláspontjai közötti apró eltérések megértésében és a részes államok bizalmának elnyerésében; továbbá elősegíti majd a részes államok és a kijelölt elnök közötti, arra irányuló párbeszédet, hogy 2020-ban hogyan küzdhetők le a siker útjában álló akadályok.

Fő célkitűzések:

1. a 2020. évi NPT-felülvizsgálati ciklussal kapcsolatos aggályok és prioritások megértése az előkészítő bizottság 2017., 2018. és 2019. évi ülésszakának keretében folytatott megbeszélések alapján, ideértve a regionális szempontú aggályokat és prioritásokat is, valamint az aggályoknak és a prioritásoknak a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencián való hatékony megfogalmazásához való hozzájárulás;

2. a figyelem ráirányítása nemcsak az akadályokra, továbbá a közeledés lehetséges területeire is az NPT által biztosított számos előny alapján, többek között a vélemények szélesebb körének figyelembevételével, így például a szabályozási ügynökségek és a tudományos testületek technikai szakértői, valamint olyan döntéshozók részéről, mint például a parlamenti képviselők;

3. az államok és a kijelölt elnök közötti bizalomépítés annak érdekében, hogy kialakuljanak a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia sikeréhez szükséges szoros kapcsolatok;

4. a rugalmasság és a kompromisszumkészség ösztönzése az államok részéről a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia megközelítése tekintetében, valamint a közös alappal és a nézetkülönbségeken való felülkerekedéssel kapcsolatos elképzelések összegyűjtése;

5. a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia sikerét célzó ütemterv elemeinek – így például az NPT teljeskörű végrehajtására irányuló lehetséges intézkedéseknek és ajánlásoknak – a kidolgozása.

2. A TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

A 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia ciklusát támogató uniós projekt keretében a következőkre fog sor kerülni:

a) Tematikus szemináriumok a részes államok számára az atomsorompó-szerződés mindhárom pillérével (nukleáris leszerelés, nukleáris nonproliferáció és a nukleáris energia békés célú felhasználása) kapcsolatban

   — Három tematikus szeminárium a kormányképviselők, a szakértők, a tudományos élet, a civil társadalom, valamint az ágazat képviselőrészvételével Genfben (leszerelés), New York-ban (nonproliferáció) és Bécsben (békés célú felhasználás).

b) A 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia vezetőségének regionális tájékoztató rendezvényei

   — Előreláthatólag négy regionális ülésre kerül sor az ázsiai és csendes-óceáni térségben, Afrikában, Latin-Amerikában és a Karib-térségben, valamint a Közel-Keleten.

c) Kísérő rendezvények

— Két kísérő rendezvényre kerül sor a Közgyűlés Első Bizottságának hetvennegyedik ülésszaka, valamint a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia alkalmából.

Ezeket az elemeket a következőkben részletesen bemutatjuk.

2.1. Tematikus szemináriumok

2.1.1. Cél

Az egyes tematikus szemináriumok célja, hogy felhívják a figyelmet az NPT három pillérének területén jelentkező kihívásokra és lehetőségekre. Mindenekelőtt a szemináriumok az NPT jelentette számos előnyt igyekeznek majd bemutatni, és felhívják a figyelmet ezen előnyök megőrzésének fontosságára. A szemináriumok célja ezenkívül olyan gyakorlati intézkedésekké és ajánlásokká alakítható elemek azonosítása, amelyek 2020-ban konszenzust teremtenek.

2.1.2. A projekt keretén belül három szemináriumra kerül majd sor:

Amint fentebb már vázoltuk, az egyes szemináriumok az NPT egy-egy pillérével (leszerelés, nonproliferáció és a nukleáris energia békés célú felhasználása) foglalkoznak majd. A három pillér közötti összefüggések feltárása mellett a megbeszélések többek között, de nem kizárólag a következőkre is kiterjednek majd: a korábbi felülvizsgálati ciklusok során tett vállalások teljesítése; az arra vonatkozó eltérő nézőpontok közelítése, hogy miként lehetne megvalósítani és fenntartani egy nukleáris fegyverektől mentes világot; a nonproliferációs rendszer megerősítése; részesülés a nukleáris energia békés célú felhasználásának előnyeiből, ideértve a fenntartható fejlődési célkitűzések elérése megkönnyítésének célját; valamint az NPT felülvizsgálati folyamatának elősegítése.

2.1.3. Formátum

A kijelölt elnök tájékoztatja a részes államokat az egyes pillérek terén bekövetkezett fejleményekről, valamint vázolja a kihívásokat és a lehetőségeket. Regionális szakértők, a releváns nemzetközi szervezetek – például a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) és az Átfogó Atomcsend-szerződés Szervezete (CTBTO) – szakértői, valamint az ENSZ Leszerelési Kutatóintézetének (UNIDIR) a szakértői találkoznak panelbeszélgetéseken, hogy vitázzanak és elképzeléseket fogalmazzanak meg. A nukleáris energia békés célú felhasználásáról szóló, Bécsben tartandó szemináriumon ezenkívül részt vesznek még azon nemzeti szervek és struktúrák képviselői is, amelyek a nukleáris energia békés célú felhasználásának területén működnek.

Ezt követően a szemináriumokon a kijelölt elnök, a részes államok képviselői és a szakértők közötti interaktív kérdés-válasz beszélgetésre kerül sor.

2.1.4. Helyszín

A három tematikus szemináriumra a következő helyszíneken kerül sor: Genf (leszerelés), New York (nonproliferáció) és Bécs (a nukleáris energia békés célú felhasználása).

2.1.5. Időpontok

A három tematikus szemináriumra az előkészítő bizottság harmadik ülésszakát (2019. április 29. – május 10.) követően, 2019 májusa és 2020 márciusa között kerül sor a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia kijelölt elnökének vezetésével és koordinálása mellett.

2.1.6. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

Az UNODA a kijelölt elnökkel konzultálva kidolgozza a szemináriumok tartalmi elemeit, összeállítja a napirendeket és kiválasztja az előadókat/szakértőket.

Logisztika és konferenciaszervezés:

Az UNODA gondoskodik a tematikus szemináriumokhoz szükséges logisztikáról (helyszínek lefoglalása, vendéglátás megszervezése, audiovizuális felszerelések, a résztvevők és a szakértők utazásának megszervezése stb.).

2.2. Regionális ülések

2.2.1. Cél

A regionális ülések célja, hogy a résztvevők jobban megértsék az aktuális helyzetet, megvitassák az együttműködésre kínálkozó lehetőségeket, megoldásokat keressenek, valamint kapcsolatokat építsenek annak érdekében, hogy elősegítsék a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia sikerét.

2.2.2. Témák

Az ázsiai és csendes-óceáni térségben, Afrikában, valamint Latin-Amerikában és a Karib-térségben rendezendő regionális üléseken az NPT mindhárom pilléréről tárgyalni fognak. Az előkészítő bizottság 2017., 2018. és 2019. évi ülésszakain folytatott megbeszélések alapján ezen ülések résztvevői foglalkozni fognak az NPT-t és a részes államokat érintő legfontosabb kérdésekkel, és azokat az adott régió prioritásai és aggályai szemszögéből fogják megvitatni. Ezek a tárgyalandó témák nem kizárólagos jelleggel a következők lesznek: a korábbi felülvizsgálati ciklusok során tett vállalások teljesítése; az arra vonatkozó eltérő nézőpontok közelítése, hogy miként lehetne megvalósítani és fenntartani egy nukleáris fegyverektől mentes világot; a nonproliferációs rendszer megerősítése; részesülés a nukleáris energia békés célú felhasználásának előnyeiből, ideértve a fenntartható fejlődési célkitűzések elérése megkönnyítésének célját; valamint az NPT felülvizsgálati folyamatának elősegítése.

A közel-keleti regionális ülés konkrétan az 1995. évi NPT-felülvizsgálati konferencián elfogadott, hordozóeszközeiket is beleértve a nukleáris fegyverektől, valamint minden más tömegpusztító fegyvertől mentes közel-keleti övezet létrehozásáról szóló határozat végrehajtásával fog foglalkozni. Mivel azok a kihívások, amelyeket ez a kérdés támaszt a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia sikerével szemben, ezért ebben a régióban egy külön ennek a témának szentelt ülés megszervezésére van szükség.

2.2.3. Formátum

A regionális ülések interaktív konzultációk formájában kerülnek megrendezésre. A kijelölt elnöknek minden regionális ülésen lehetősége lesz bemutatni a felülvizsgálati ciklus aktuális helyzetét. Az adott ülés elnöke ezt követően több kérdést tesz fel az államoknak annak érdekében, hogy elősegítsen egy kérdés-válasz jellegű ülést.

Az ülések keretében regionális és az egyes témákban jártas szakértők, többek között a releváns nemzetközi szervezetek – például a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) és az Átfogó Atomcsend-szerződés Szervezete (CTBTO) – szakértői, valamint az ENSZ Leszerelési Kutatóintézetének (UNIDIR) a szakértői részvételével folytatott panelbeszélgetésekre is sor kerül, amelyek résztvevői vitáznak és elképzeléseket fogalmaznak majd meg.

2.2.4. Helyszín

A regionális ülések úgy lesznek kialakítva, hogy segítsék az egyes régiók országainak kormányai közötti kapcsolatokat a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia előkészítése érdekében. Az alábbi négy regionális ülésre született javaslat:

Az alábbi régiók/alrégiók országai:	Javasolt helyszín:
Afrika	Addisz-Abeba
Latin-Amerika/Karib-térség	Buenos Aires
Az ázsiai és csendes-óceáni térség	Jakarta
Közel-Kelet	Ammán

2.2.5. Időpontok

A négy regionális ülésre a 2019 márciusa és 2020 márciusa közötti egyéves időszakban kerül sor. A regionális ülések pontos időpontját és elosztását (azaz az egyes régiók sorrendjét) a végrehajtó ügynökség határozza meg a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia kijelölt elnökével és az Unióval konzultálva, figyelembe véve az ENSZ leszerelési menetrendjét. Minden regionális ülés legfeljebb két napig fog tartani. A négy regionális ülést a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia kijelölt elnöke fogja vezetni.

2.2.6. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

Az UNODA az előkészítő bizottság három ülésszakának elnökeivel konzultálva és a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia kijelölt elnökének vezetésével kidolgozza a regionális ülések tartalmi elemeit, összeállítja a napirendeket és kiválasztja az előadókat/szakértőket.

Logisztikai és konferenciaszervezési támogatás:

Az UNODA a regionális üléseknek helyt adó országokkal közösen gondoskodik a regionális ülésekhez szükséges logisztikáról (helyszínek lefoglalása, vendéglátás megszervezése, audiovizuális felszerelések, a résztvevők és a szakértők utazásának megszervezése stb.).

2.3. Kísérő rendezvények

Két kísérő rendezvényre kerül sor: az egyikre a Közgyűlés Első Bizottságának hetvennegyedik ülésszaka (2019. október), a másikra pedig a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia alkalmából. A 2019 októberében megrendezendő kísérő rendezvényen az előkészítő bizottság három ülésszaka elnökeinek és a kijelölt elnöknek alkalmuk lesz megvitatni a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia előkészületeit. A 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia alkalmával tartott kísérő rendezvény alkalmat ad a tematikus szemináriumok és a regionális ülések eredményeinek megbeszélésére, valamint annak áttekintésére, hogy ezek miként járultak hozzá a konferencia előkészítéséhez.

2.3.1. A végrehajtó ügynökség feladatai

Tartalmi előkészítés:

Az UNODA az előkészítő bizottság három ülésszakának elnökeivel és a 2020. évi NPT-felülvizsgálati konferencia kijelölt elnökével konzultálva kidolgozza a kísérő rendezvények stratégiai dokumentumát és napirendjét, továbbá kiválasztja az előadókat/szakértőket.

Logisztikai és konferenciaszervezési támogatás:

Az UNODA gondoskodik a kísérő rendezvényekhez szükséges logisztikáról (helyszínek lefoglalása, vendéglátás megszervezése, audiovizuális felszerelések, a szakértők utazásának megszervezése stb.).

3. JELENTÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

Az UNODA benyújt majd egy pénzügyi és szöveges zárójelentést a főképviselőnek és a Bizottságnak, amelyben ismerteti többek között a levont tanulságokat, továbbá minden ülést követően rövid jelentést készít, amelyben a fő konklúziókra összpontosít.

4. IDŐTARTAM

A projekt végrehajtásának időtartama 18 hónap.

5. AZ EU LÁTHATÓSÁGA

Az UNODA megtesz minden megfelelő intézkedést annak közismertté tétele érdekében, hogy ezt a projektet az Unió finanszírozza. Az uniós támogatás a kijelölt elnök nyilvános és zártkörű előadásai és tájékoztatói során is hangsúlyt kap majd. Az uniós támogatásról a azokban a meghívókban és egyéb dokumentumokban is említést tesznek majd, amelyeket a különböző események résztvevőivel osztanak meg. Az UNODA gondoskodik arról, hogy az Unió képviselői az e határozat alapján megrendezendő minden eseményen részt vehessenek.

6. VÉGREHAJTÓ ÜGYNÖKSÉG

E projekt végrehajtása az ENSZ Leszerelési Ügyek Hivatala (UNODA) feladata lesz. A projekt végrehajtására az Európai Bizottság és az UNODA által megkötendő finanszírozási megállapodásnak megfelelően kerül sor.